

Tinka Podjavoršek, Kulturni center Ivan Napotnik, Velenje

UDK 027.022 (497.12 Velenje)

PODJAVORŠEK, Tinka: Naša knjižnica jutri. Knjižnica Ljubljana, 34(1990), št. 3, str. 113-115

Knjižnica Velenje s postopno avtomatizacijo delovnih postopkov spreminja svoj način dela in prerašča v moderno knjižnično- informacijsko središče. Novi način dela zahteva drugačen pristop knjižničarja - informatorja do zahtevnejšega bralca.

UDC O27.022 (497.12 Velenje)

PODJAVORŠEK, Tinka: Our library tomorrow. Knjižnica, Ljubljana, 34(1990), no. 3, p. 113-115

Public library Velenje has begun to change its performance by gradually automating working procedures. It is soon going to function as a modern library and information centre. New mode of performance demands a new librarian - information specialist who will have to be able to meet more complex user needs.

Knjižnica Kulturnega centra Ivan Napotnik iz Titovega Velenja leži v mestnem središču - toda žal še vedno ne v središču pravega kulturnega dogajanja. In prav pri razmišljanju na temo: "Smo pripravljeni na knjižnico jutrišnjega dne?", si moramo priznati, da nas čas prehiteva. Se pa intenzivno odzivamo na izzive iz okolja, ki so vedno močnejši, tako da že imamo pred očmi sliko takšne knjižnice, kakršno si jutri želimo. To je transformacija naše splošno-izobraževalne knjižnice v knjižnično in informacijsko središče za vse ravni bralcev.

Imeti pred sabo jasno začrtan cilj - to je že pol uspeha, za katerega je potrebno zagotoviti vrsto drugih pogojev.

1. Kadrovska struktura

Beseda "knjižničarka" pomeni v očeh večine ljudi še vedno zmotno sliko starejše dame z očali, ki preživi svoj delovni dan pri zlaganju knjig na knjižne police, pri žigosanju knjig ali pri podobnih manipulantskih delih.

Pod nazivi dokumentalist ali informacijski svetovalec si ne znajo predstavljati pravega profila delavca.

Kako se organizirati, da bomo učinkovito delali?

Izhajati je potrebno iz zahtev uporabnika in ne več iz števila enot gradiva ter analizirati potrebe dejanskih in potencialnih uporabnikov. Gradivo je treba nabavljati glede na analize, oz. dokazane potrebe. Poslovanje knjižnice mora biti usmerjeno v posredovanje informacij.

Za ustrezno izvajanje informacijskih storitev so potrebni pravi kadri: visok profil delavca za informacijsko delo, računalniško obdelavo podatkov, za privzganje bralnih navad občanov: skratka, kadri za bolj agresivno izvajanje informacijskih uslug.

2. Informacijske usluge

Informatizacija ni zajela samo delovnega mesta, ampak tudi zasebno življenje. Najpomembnejše značilnosti nove dobe so:

- znanje, ki ga bo po obsegu vedno več in bo naraščalo hitreje kot kdajkoli prej
- kompleksnost, ki se bo kot rezultat hitrega naraščanja znanja odražala v visoki specializaciji. Posledica tega bo tudi izredno hiter tek dogodkov in kratki odzivni časi.

Kako se bo to odražalo v knjižničarstvu?

- naše odločanje bo moralo biti pogostejše in hitrejše
- potrebna bo večja prilagodljivost zahtevnejšemu uporabniku
- način, kako pridobivamo primarne in sekundarne informacije iz okolja, se bo moral spremeniti.

Togo navezanost na normative bomo morali prerasti z zdravo nabavno politiko, ki ji bo osrednji normativ uporabnik iz njenega okolja. Tu bi kar citirala Bogomira Koželja in Ireno Marinko, ki v svojem članku pravita takole: "Že večkrat je bilo slišati o preveč klasični organiziranosti knjižničarstva, oz. knjižnic, ki posvečajo večjo pozornost številu gradiva, bibliografskemu opisu informacije, fizični obliki gradiva, prostorski ureditvi knjižnic, kot pa vsebini gradiva ali obdelani informaciji. To je v precejšnji meri posledica pretekle arhivsko usmerjene organizacije dela v knjižnici, ki se je šele z uvajanjem računalništva začela umikati načelu, da je potrebno število gradiva omejiti, uporabniku pa posredovati več informacij".

Pri uporabi informacij še vedno prednjačijo znanstvene informacije, kar je gotovo odraz (bolje) razvitega ZTI-sistema. Premalo pa skrbimo za tistega uporabnika, ki se ne "znajde", ker mogoče tudi po naši krivdi ne pozna delovanja KIS v takšni

meri, da bi nas obiskal in v naši knjižnici poiskal informacijo. Za delo s potencialnim uporabnikom so potrebni le najboljši kadri, takšni, ki bodo znali ljudi prepričati v korist informacij. Brez dostopa do internih in eksternih baz podatkov pa še tako dober knjižničar ne more biti dovolj prepričljiv. Omogočiti si moramo vsaj pasivni dostop do vzajemnega kataloga in podatkovnih baz. Urejen samostojni lokalni sistem pomeni za našo knjižnico ogromen korak - tudi v smislu spremembe knjižničarske miselnosti.

Naša knjižnica jutri je knjižnica zadovoljnih knjižničarjev, ki zavestno sledijo uporabnikovim željam. Naš knjižničar jutri bo tisti knjižničar, ki ne bo pozabil, da sodobni bralec ob sodobnem tehnološkem napredku še vedno rabi tisti naš stari-topli nasmeh, brez katerega tudi informacija ni "popolna".

Viri:

1. *Berufe im Archiv-, Bibliotheks-, Informations-, und Dokumentationswesen; Nachrichten für Dokumentation*, 38, 109-111 (1988)
2. *Informationsethos und Informationsethik...; Nachrichten für Dokumentation*, 39 1-4 (1988)
3. *Organizacija knjižnično-informacijskega sistema kot osnove za znanstveno - raziskovalno delo; Organizacija in kadri*, 5/6, 564- 569 (1988)